

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av byggrester från kvarteren Apeln 38 och Arkadien, Jönköping samt en kompletterande analys av 15 prover från kvarteret Apeln

Linderson, Hans

2006

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2006). *Dendrokronologisk analys av byggrester från kvarteren Apeln 38 och Arkadien, Jönköping samt en kompletterande analys av 15 prover från kvarteret Apeln*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2006:12). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

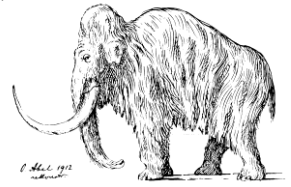
Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

28 Feb 2006

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2006:12
Hans Linderson

**DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV BYGGRESTER FRÅN KVARTEREN
APELN 38 OCH ARKADIEN, JÖNKÖPING SAMT EN KOMPLETTERANDE
ANALYS AV 15 PROVER FRÅN KVARTER APELN.**

Uppdragsgivare: Susanne Haltinger Nordström, Jönköpings läns museum (kv Apeln Dnr 205/04), Dag Hammarskjölds plats 2, Box 2133, 550 02 Jönköping. Organisationsnr: 826000-9322

Område: Jönköping **Prov nr:** enligt tabell **Antal prover,sågskivor:** 15 (nyttillskott)

Dendrokronologiskt objekt: De flesta proverna är tagna från pålverk och träkistor, de senare utgör fundament för en 1600-, 1700-, 1800-tals bebyggelse.

Information:

De dendrokronologiska dateringarna av virket, 26 tall och en ek, i föreliggande undersökning kan utläsas i nedanstående tabell. 12 av 27 prov var inte möjliga att datera. Det viktigaste skälet till detta är att en stor grupp av träden har utsatts för en stark tillväxtminskning, i flera fall mer än 90 % av trädets normala tillväxt. Långa perioder, alltid i trädets levnadsslut, var årsringsbredden i medelvärde mindre än 0,1 mm. Detta har lett till att flera mycket gamla träd inte har varit möjliga att datera. En annan komplikation med dessa täta årsringar är att det har varit svårt att bestämma exakt fällningsår på de prover som är daterade. I tabellen förekommer benämningen "nära W" (nära vankant). Tre prover har därför fått en osäkerhetsmarginal på ± 5 till ± 15 år.

En rimlig tolkning för denna kris hos träden är att det har skett en (grund-) vattenståndshöjning, den inträffar relativt abrupt och pågår till träden avverkas i många fall ett 50-tal år senare. Bland de daterade stockarna/träden, har två perioder utkristalliserats då dess ståndort har utsatts för en långvarig tillväxtstörning, den första 1562-1570 den andra 1760-61 (jmf tabellen till höger).

De träd som dendrokronologiskt bildar en enhet är de träden från den äldsta avverkningsperioden med CATRAS-nummer 75771, 75773, 75775, 75776, 75780 och 75781. De bör vara tagna från samma område och möjligen från samma ståndort.

Ew= early wood, vårved. Vid vankant betyder detta sommaravverkning.

S=sommaravverkat. I nedanstående fall är åren okända, avverkningen beräknas ha skett före juli.

Kistor

Prover 75859-60 samt 75862-64 gren eller kronvirke dvs ett enklare virke än t ex 75861 som dateras till vinterhalvåret 1634/35. Att det övriga virket avviker kraftigt från 75861 tyder på att de kan ha en helt annan ålder.

Tidigare odaterade prover som nu har daterats är: 75757, 75758.

Hans Linderson.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr : Stock Nr	Träd slag	Antal radie/år	Splint (Sp) Bark (B) Vankant (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn	Tillväxt-kollaps
75757	69944	Tall	2/58+ew	W	1815+vårved	Maj-Juni 1816	70-90	
75758	69946	Tall	2/104	W	1815	V 1815/16	110-130	
75759	69948	Tall	1/158	W	Ej datering	-	170-190	
75760	69951	Tall	2/46	W	Ej datering	S	50-80	76-
75761	69952	Tall	2/131	W	1784	V 1784/85	140-160	1760-
75762	70376	Ek	2/121	Sp=19näraw	1751	1754 ± 3	130-160	1731-42
75763	80515	Tall	3/264	W	1768	V 1768/69	270-290	1760-'
75764	80516	Tall	2/79	W	1703	V 1703/04	90-110	
75765	80517	Tall	2/64	W	1691	V 1691/92	70-90	
75766	81358	Tall	2/42	W	Ej datering	-	50-70	
75767	82159	Tall	3/45	W	Ej datering	-	50-70	
75768	162646	Tall	2/65	W	1691	V 1691/92	70-90	
75769	162794	Tall	2/230	W	1689	V 1689/90	240-260	1624-1674-
75770	162795	Tall	2/198	Sp=82näraw	Ej datering	-	210-230	
75771	162796	Tall	5/115	W	1619	V 1619/20	120-140	1570-
75772	162797	Tall	3/251	Sp=89näraw	Ej datering	-	260-280	170-9
75773	162798	Tall	2/195	Sp=78näraw	1592	1602 ± 10	200-230	1562-
75774	162799	Tall	2/212	Sp=55näraw	Ej datering	-	220-240	136-150 165-
75775	162800	Tall	5/122	W	1614	1619 ± 5	130-160	1568-
75776	162801	Tall	3/38	W	1616	V 1616/17	50-70	
75777	162802	Tall	2/54	W	1616	V1616/17	60-80	
75778	162803	Tall	1/45	W	Ej datering	-	50-70	
75779	162804	Tall	3/170	Sp=68näraw	Ej datering	-	180-200	114-
75780	162805	Tall	2/120	W	1617	V 1617/18	130-150	1588-
75781	Kv Arkadien	Tall	2/227	W	1597	1612 ± 15	230-250	1543-
75782	161738	Tall	2/61	W	1639	V 1639/40	70-90	1627-
75783	160325	Tall	2/54	W	Ej datering	-	60-80	
75850	69945	Tall	3/141	Sp=70 W	1815	V 1815/16	150-170	
75851	69943	Tall	2/116	Sp=68 W	1815	V 1815/16	120-140	
75852	69949	Tall	2/121	Sp=80 W	1837	V 1837/38	130-150	
75853	69947	Tall	2/93	Sp=52 W	Ej datering	Sommarfält	100-120	
75854	69950	Tall	2/114	Sp=58 nära W	1811	1816 ± 5	120-150	
75855	2	Tall	2/75	Sp=45 ej W	1660	1670 ± 10	80-120	
75856	3	Ek	3/121	Sp=12 W	1752	V 1752/53	130-140	
75857	4	Ek	2/121	Sp=13 W	1752	V 1750/51	130-140	
75858	5	Tall	3/120	Sp=72 W	1671	V 1671/72	120-140	
75859	1000	Tall	2/55	Sp=32 W?	Ej datering	-	60-80	
75860	3000	Tall	2/46	Sp=28 W	Ej datering	-	50-70	
75861	26	Tall	1/194	Sp ca 88 W	1634	V 1634/35	200-220	
75862	25	Tall	2/66	Sp=23	Ej datering	-	70-90	
75863	28	Ek	2/44	Sp=1 ej W	Ej datering	-	50-70	
75864	29	Tall	2/37	Sp=23 W	Ej datering	-	40-60	

